

1884-09-23

AFSENDER

Jes Jacobsen

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

Aabenraa

Omtalte personer:

Otto Bache

Det Kongelige Danske Kunstakademi

N.V. Dorph

Bodil Marie Jacobsen

Niels Jacobsen

Valdemar Jacobsen

Marie Jacobsen

Erik Skram

Sophus Stein

H.C. Vantore

Omtalte steder:

Kettinge

Nørreskov, Aabenraa

København

Hørup, Sydals

Sønderborg, Danmark

Dybbøl, Danmark

Folehave 2-8, 6400 Sønderborg,

Danmark

Haderslev, Danmark

Als, Danmark

Løjt, Danmark

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/II/1 - J

DOKUMENTINDHOLD

Jes Jacobsen er hjemme i Aabenraa, og han har sammen med N.V. Dorph været til gilder i byen. Jacobsen har endnu ikke taget afgang fra Kunstakademiet, men han har til gengæld fået et bestillingsarbejde på to portrætter. Derudover har han færdiggjort et maleri af en skovbøg og arbejdet på en buste af sin lillebror. Jacobsen beskriver afslutningsvis spændingen mellem sønderjyder og den tyske regering i Slesvig.

TRANSSKRIFTION

Aabenraa, d. 23 September 1884.

Min kjære Ven Villumsen!

Du kan tro jeg blev glad da jeg saadan i Dag modtog Brev fra Dig. Brevet kunde Du godt have sendt i den første Konvolut; Tyskerne pleje nu gjerne at strege "Sønderjylland" over med en blaa Streg, og skriver saa "Deutschland" istedetfor, men jeg ved ingen Tilfælde at Brevene ikke ere komme til Adressaten. Og Din ny Konvolut har nok gjort at Brevet har faaet Ørervægt og saa gjort Tyskland 40 Pfg. rigere. Jeg fik nu ikke skreven først til Dig, da jeg ikke fik den vestjydske Tur med, hvilket Stein vel ogsaa fortalte; saa passerede der mig ikke saa meget Nyt i den første Tid jeg var hjemme, og saa senere hen vidste jeg ikke om Din første Adresse vilde stemme, da jeg forstod at det skulde være et mere foreløbigt Opholdssted, hvilket det jo ogsaa blev.

Nu fandt vi da altså hinanden igjen, og Korrespondancen, haaber jeg, maa nu holdes i jævnt Trit. Hansen tænkte jeg skulde nok blive boende i Kettinge; men jeg vilde dog gjerne først skrive til Dig; til ham vil jeg ogsaa skrive. Det glædede mig overmaade meget at se hans Tegning og hans Portræt; han har nok imponeret Fotografen; - Billedet ligner ham! Jeg har eller Vi fik jo ikke Afgang; min Broder meddelte mig at der var kun antaget en Figur og det skulde være min; men Skitserne blev der slet ikke talt om, saa jeg ved ikke hvis eller hvormange Skitser der bleve antagne. Du vil vel ind for at male til Afgang? Efter mine Beregninger skal Skitserne tegnes sidst i Januar, saa kommer jeg, - tænker jeg da nu - nok derover. Saa det varer desværre længe endnu, inden vi kan komme sammen og tale lidt; men saa maa vi destiere skrive lidt.

Det glæder mig at Du er i saadan Egn som Du beskriver, og Du faar vel ogsaa malet mange Studier derfra. Jeg har nu

ikke faaet saa meget bestilt i Sommer.

Jeg har nu dog i disse Dage faaet et Billede hjem fra Skoven, det er den store Bøg som Du kjender fra min Skitse fra i fjor. ¹ Jeg har malet det i Graavejr og Billedets størst Side er godt 21 T. Saa har jeg malet et lille

Skovinteriør i Solskin, saastort at det kunde være i min Malerkasse. Saa kommer nok det vigtigste, jeg har nemlig faaet en Bestilling paa et Par Portrætter (Herre og Frue) og dem skal jeg have 300 Mark for (for Stykket). Jeg har lagt dem begge an for længe siden, og Fruen begyndte jeg saa at male færdig, men det var i en varm Tid, og saa kunde jeg ikke saa godt male navnlig inde, viste det sig, jeg blev meget flov i længere Tid og lod Portræterne være. Da det begyndte at blive bedre maledede jeg på Billedet (det store) i Nørreskov, og det er nu saavidt færdigt. Saa har jeg nu ogsaa begyndt at modellere en Buste af min yngste Broder (han har nu opgivet Studiet, da han ikke godt kunde taale det og blev syg); han valgte at komme til Landvæsenet og er kommen hjem). Det er ellers en sund Adspredelse, derved faar man da at vide, hvordanne et Øre ser ud. Jeg er snart færdig, og haaber paa at faa den godt støbt.

Det er det væsentligste jeg har bestilt foruden nogle smaa Studier og en Del Skitser.

Fra Kjøbenhavn ved Du, havde jeg et Billede med en Slagterkone; det blev noget efter at jeg var kommen hjem malet færdig og benyttet til Brudegave. Det var nemlig en Søn fra den Gaard, hvori det er malet, der havde Bryllup og der blev jeg budt med.

Ellers kan Du tro at jeg har oplevet meget herhjemme, navnlig si—

den sidst i Juli. Da havde "Frederiksklubben" her saadan en vellykket Sommerudflugt med Ekstradamper til Hørup; Turen gik gennem Allsund, forbi Dybbøl og Sønderborg. Saa har jeg et par Gange paa hver omtrent en Uge været paa en Gaard en Mils Vej herfra. Der havde jeg det ogsaa godt, var med ved Arbejdet og kom rigtig til at kjende til mange Folk; jeg fik nu ikke male større Sager der, det var der ingen Tid til, da jeg havde Portræterne herhjemme og skulde passe. Jeg fik et lille Studie og et Del Skitser, og det bedste var at jeg kom godt ind i Landlivet. Og der var der kan Du tro storslaaede Landskaber. Egnen er der meget bølgeformigt, men nøgent, saa der saa man storartede Linier i Landskaberne; men jeg fik jo ikke Tid til saameget der.

Sidste Juli om Aftenen gaar jeg og spadserer ved Havnen, og hvem tror Du saa der udventet viser sig for mig, det var Dorph. Han var da kommen hertil fra Haderslev, og han havde faaet den Bestilling at illustrere en Del af Pragtværket "Danmark", nemlig til en Artikel "Hinsides Grændsen" af Erik Skram. Han var her en Ugestid og da var vi begge rundt og skitserede. Her har der saa ogsaa i Sommer været enkelte Damer fra Danmark i Besøg hos flere Familier i længere Tid, og i den Anledning blev der holdt flere større Gilder, og som en Kammerat af mig kom han ogsaa med til et. De vare meget muntre, og Dorph blev meget overrasket ved den frie

Stemning der var i et saadant Selskab. Det var noget andet end et Kjøbenhavnsk.

Saa for en Maanedstid siden havde jeg sammen med mine Forældre og min lille Søster en Tur til Als en Søndag.

Der har jeg nemlig en Broder, som vi besøgte. Det var ogsaa en dejlig Tur for mig, og jeg gjorde en god Handel der; jeg fik nemlig et Alsing Hovedtøj foræret. Saadanne Nationaldragter interesserer jeg mig meget for; her i Slesvig havde de meget særskilte Hovedtøjer; de er gaaet helt af Mode; kun nogle enkelte gamle Koner gaa endnu med dem. Jeg vil ogsaa gjerne have et Sundebohovedtøj, det og en syd for Aabenraa og et fra Løjtegnen, som er nord for os. –

Det er nu altsammen mest om hvad der er passeret mig; men ellers kan Du tro i hele Befolkningen her er der Røre. Det er altsammen efter de vellykkede Ture til Vestjylland og Kjøbenhavn, at Tyskerne ere blevne saa meget gale i Hovedet. Vor Borgermester arbejder jo ogsaa saa ivrigt mod os; men han gjør i Ivrigheden saa mange slemme Bummerter, saa vi faa os mangel en rigtig sund Latter paa hans Bekostning. Af disse Bummerter har jeg desværre ikke god Plads til at skrive om, og det kan næsten kun ogsaa fortælles. Der var dog en Gang at Selskab af unge Piger (konfirmerede), de bleve anklagede for at have sunget for aabne Vinduer, og en Gang paabød Borgermester ved en Foreningsfest at de skulde tage et internationalt Signalflag med, fordi det skulde have Lighed med Dannebrog, nemlig rødt med gult Kors. Derimod er det sørgeligt her med de danske Undersaatter. Ingen af dem var selv med paa nogle af Turene; men nu blive de udvist, naar deres Hustru har været med. I Gaar har en Butikslærling været i Forhør, fordi han var med i Vestjylland, han er tysk Undersaat, men nu skal Principalen nok udvises for det. En Student havde faaet Tilladelse til at komme lidt hjem i Ferien; men blev saa udvist fordi han havde spadseret med sin Søster, som var med de sønderjydske Piger i Kjøbh. Inden 4 Aar har jeg hørt vil Regjeringen have alle danske Undersaatter udviste herfra. Alt det kan nu bedst fortælles. Nu vil jeg slutte for denne Gang, skriv snart og Lev vel!

Din

bedste Ven Jes Jacobsen

næste Gang er Du vel i Kjøbenhavn?

Jeg gratulerer Søren Stein! ² Mig kan Du ikke gratulere. ³

Jeg hørte hos Dorph at Bache nu er Prof. ved Akademiet. ⁴

Ved at se Hansens Portræt kommer jeg til at tænke paa at jeg har havt det Træf at blive ⁵

fotograferet sammen med 8te Damer og en anden Herre. Du kan tro jeg fik at vide at jeg var hos en Fotograf! ⁶

Jeg har nu herhjemme faaet et Værelse indrettet til Atelier. ⁷

¹ Se Jes Jacobsens lille skitse af maleriet øverst på s. 2.

² Evt. en fejlskrivning af Sophus Stein

³ Skrevet på s. 4 i venstre margen

⁴ Skrevet på s. 1 i højre margen

⁵ Skrevet på s. 2 i venstre margen

⁶ Skrevet på s. 2 i højre margen

⁷ Skrevet på s. 3 i højre margen

København, d. 23 September
1884.

Min kjære Ven Villumsen!

Du kan tro jeg blev glad da jeg saadan a Dag
modtog Brev fra Dig. Brevet skemte Du godt
have sendt i den første Kuvolst, Typarner
pleje nu gjerne at skrive "Lørdagsskrift" over
landet en blaa strek, og skrive saa "Dansk
Land" istedetfor, men jeg fandt ingen Tilfælde at
Papere ikke ere komne til Adressaten. Og
Din mig, Kuvolst har nok gjort at Brevet har
faaet Overvegt og saa gjort Altskand 40 Pct. nige,
nu jeg fik mig ikke skrevet først til Dig,
da jeg ikke fik den vestjydske Tur med,
hvilket skien vel ogsaa fortalte, og saa pas-
serede der mig ikke saa meget Højt i den
første Tid jeg var hjemme, og saa senere
hvor vidste jeg ikke om Dig første Adres-
se vilde skrive, da jeg forstod at det skul-
de være min foreløbige Opholdssted, hvilket
det jo ogsaa blev.

Nu faa vi da ^{altid} hinanden igjen, og Kor-
respondansen haaber jeg, man skal holdes i
jævn Takt. Hanssen tænkte jeg vel skulde
nok blive bundet i Kettinget, men jeg vilde
dog gjerne først skrive til Dig, till haan
skulde jeg ogsaa skrive. Det glædede mig
overmælt meget at se hans Tegning og
hans Portræt, han har nok indimellem
Papyrusen, Billedet ligner ham.

Jeg har ikke Vi fælle ikke Afgang;
Jenssen Broder meddelte mig at det var
hans antagelse om Fag og det skulde være
min; men Skitserne blev der slet ikke tale
om, saa jeg ved ikke hvor eller hvormange
Skitser der blev antagne. Du vil vel end
for at male til Afgang? Efter mine Bereg-
ninger skal Skitserne tegnes sist i Janu-
ar, saa kommer jeg, tænker jeg, da nu
nok derover. Saa det varer desværre længe
endnu inden vi kan komme sammen
og tale lidt, men saa maa vi desværre
skrive lidt.

Det glæder mig at Du er i saadan Egn
som Du beskriver, og Du faar vel ogsaa
mange gode Indtryk derfra. Jeg har nu

Jeg har nu en Gæst ved Skrivet.

[illegible][illegible]

Der har jeg nemlig en Broder, som vi
 besøgte. Det var ogsaa en dejlig Jule
 for mig, og jeg gjorde en god Hans-
 del der; jeg fik Værelse i et Alsing Ho-
 vedtøj, og det. Saadanne Nationaldage
 interesserer jeg mig meget for, der i
 Lissvig har det meget stærke Hovedtøj,
 der er gaaet helt af Mode; kun nogle enkelte
 gamle Hænder gaa endnu med dem. Jeg
 vil ogsaa gjerne have et Lundebofæstet,
 det er en god for Nabonaa og et for de
 sønner, som er mod for os. —
 Det er nu altsammen mest om hvad der
 er passeret mig; men ellers har Der her i
 hele Befolkningen her der Røre. Det er altsam-
 men efter de ubetydelige Jule til Vestjylland og
 Kjøbenhavn, at Tyskerne ere blevne saa meget
 gale i Hovedet. Der Borgmester arbejder jo ogsaa
 saa ivrigt med os, men han gik saa i Wor-
 uden saa mange slimmene Balmmerter, sa-
 vi faa os ^{mange} rigtig smuk Lætte paa hans Be-
 skæftning. Af disse Balmmerter har jeg desværre
 ikke god Plads til at skrive om, og det kan næsten
 kun ogsaa fortælles. Der var dog en Gang et sel-
 skab af unge Piger (konfirmerede), de bleve anbragte
 for at have smagen for at blive Vinduer; og en
 Gang ^{paa} ~~for~~ Borgmesteren af ^{ved en Bænk} ~~der~~ de skul-
 de bære et internationalt Signalflag med, for-
 di det skulde gives Lighed med Dannebrog, men
 ligesom med gult Kors. Dermed er det sørg-
 ligt her med de danske Undersaatter. Ingen
 af dem var selv med paa nogle af Turene,
 men nu blive de udvist, naar deres Hustru
 har været med. I Gaar har en Putikshær-
 ling været i Forhør, fordi han var med i
 Vestjylland, han er tysk Rindesag, men nu
 skal Principalen nok udvise. En Student havde
 faaet Tilladelse til at komme lidt hjem i Feri-
 en, men blev saa udvist, fordi han havde spæ-
 seret med sin Søster, i ^{et} som var med de stin-
 derjyske Piger i Kjøbenhavn. Inden 4 år har jeg hørt
 vilde Regjeringsen have alle danske Undersaatter
 udvist herfra. Men det kan nu bedst fortælles.
 Nu vil jeg slutte for denne Gang, skrive
 snart lidt, Lev vel!

Din
 bedste Ven Leo Jacobsen